

Penentu Margin Untung di Perbankan Islam

Sunira Che Min¹
Pusat Pengajian Ekonomi
Fakulti Ekonomi dan Pengurusan
Universiti Kebangsaan Malaysia

Abdul Ghafar Ismail²
Pusat Penyelidikan Ekonomi dan Kewangan Islam (EKONIS-UKM)
Fakulti Ekonomi dan Pengurusan
Universiti Kebangsaan Malaysia

ABSTRAK

Perbankan Islam merupakan sebuah institusi yang berlandaskan syariah. Objektif kajian ini ingin mengkaji kesan peningkatan bilangan bank berlandaskan Islam memberi kesan terhadap persaingan di antara firma. Kesan tersebut di lihat melalui Herfindal Indek. Selain itu kepelbagaiannya produk pembiayaan yang ditawarkan oleh perbankan Islam akan memberi kesan ke atas margin keuntungan. Antara pemboleh ubah yang digunakan dalam kajian ini adalah jumlah aset, jumlah pembiayaan, Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK), risiko kecairan dan lain-lain lagi. Kajian ini menggunakan 12 sampel institusi perbankan Islam di Malaysia merangkumi tahun 2005 sehingga 2010. Kajian ini menggunakan analisis data panel dan menganggar dengan menggunakan kaedah kuasa dua terkecil (Ordinary Least Square). Hasil kajian mendapati bahawa persaingan akan memberi kesan penurunan ke atas margin keuntungan.

Kata kunci: Margin keuntungan, perbankan Islam, panel data, Ordinary Least Square

ABSTRACT

Islamic banking is a Shariah-compliant institutions. The objective of this study to investigate the effect of increasing number of Islamic banks affect competition to between firms. Effect is seen through Herfindal Index. In addition to the diversity of financing products offered by Islamic banking will provide kaesan on profit margins. Among the variables used in this study are total assets, the amount, Gross Domestic Product (GDP), liquidity risk and others. This study used 12 sampel Islamic banking institutions in Malaysia include 2005 - year 2010. This study uses panel data analysis and estimate menggunakan least squares method (Ordinary Least Square). The results showed that the competition to give the effect on profit margins decline.

Keyword: Profit margins, Islamic banks, panel data, Ordinary Least Square

PENGENALAN

Perbankan Islam merupakan sebuah institusi yang menawarkan perkhidmatan yang berteraskan kewangan tetapi harus selari dengan sistem nilai serta etos Islam yang berlandaskan prinsip-prinsip dan konsep-konsep syariah yang telah ditetapkan oleh syara' Islam atau Fiqh al-Muamalat (peraturan-peraturan Islam di dalam urus niaga) dengan melarang keras terhadap pembayaran atau penerimaan faedah (kadar bunga) dan menggalakkan perkongsian untung. Terdapat satu jawatankuasa penasihat syariah atau perunding syariah yang telah dilantik untuk memberi khidmat nasihat tentang produk dan perkhidmatan perbankan Islam yang telah ditawarkan oleh bank-bank yang menjalankan sistem perbankan Islam di Malaysia serta memastikan operasi dan aktiviti institusi perbankan Islam ini selari dengan prinsip syariah yang telah digariskan.

Penubuhan institusi kewangan Islam di Malaysia adalah bermula dengan penubuhan Perbadanan Wang Simpanan Bakal-Bakal Haji (PWSBH) pada September 1963. Namun kini PWSBH

¹Pelajar Sarjana, Pusat Pengajian Ekonomi, Fakulti Ekonomi dan Pengurusan, UKM. khaziatulasrar@gmail.com

² Profesor Perbankan dan Kewangan Islam,Fakulti Ekonomi dan Pengurusan, UKM. agibab62@gmail.com

lebih dikenali sebagai Lembaga Tabung Haji setelah bergabung dengan Pejabat Urusan Haji pada tahun 1969 bagi membentuk Lembaga Urusan dan Tabung Haji. Pada 30 Julai 1981, satu Jawatankuasa Pemandu Kebangsaan Bank Islam telah dilantik dan dipengerusikan oleh Y.M. Raja Tan Sri Mohar Bin Raja Badiozaman. Lembaga Tabung Haji pada ketika itu telah dilantik sebagai urusetia. Pada Julai 1982 pula laporan untuk menubuhkan perbankan Islam di Malaysia telah dihantar dan rangka asas dirangka. Dan akhirnya pada 7 April 1983 Akta Bank Islam 1983 (ABI) mula dikuatkuasa. Pada Julai 1983, Bank Islam yang pertama telah ditubuhkan.

Seterusnya pada Mac 1993, satu Skim Perbankan Tanpa Faedah (SPTF) telah diperkenalkan bagi merealisasikan Sistem Perbankan Islam di seluruh Malaysia yang telah di jalankan oleh Bank Negara Malaysia. Dalam skim ini bank-bank konvensional dibenarkan untuk menawarkan produk dan perkhidmatan perbankan Islam. Bagi mencerminkan operasi perbankan Islam yang sebenar, BNM telah menggantikan istilah "SPTF" dengan "Skim Perbankan Islam (SPI)" dan telah berkuatkuasa pada 1 Disember 1998. Terdapat beberapa konsep perbankan Islam yang disenaraikan dalam SPI sebagai garis panduan yang perlu dipatuhi seperti Wadiyah (simpanan), Mudharabah (Perkongsian Untung), Musyarakah (Usaha Sama), Wakalah (Agensi), Bai' Bithaman Ajil (Pembayaran Jualan Tertangguh), Murabahah (Kos Tokok), Qardhul Hassan (Pinjaman Ihsan), Ijarah, Ijarah Thumma Al Bai' (Sewa Beli), Bai' al-Inah (Perjanjian Jual dan Beli Balik), Hibah (Hadiah), Istisna', Rahnu, Takaful, dan Riba.

Isu utama atau masalah yang ingin dikaji dalam kajian ini adalah mengenai kepelbagaian institusi perbankan menyebabkan bank-bank di Malaysia ini mengalami persaigan yang sihat. Masalah ini telah dikenalpasti daripada satu ucaptama yang telah disampaikan oleh Gabenor Bank Negara Malaysia iaitu Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar dalam satu persidangan yang membincangkan tentang pembangunan Perbankan Dan Pasaran Modal Islam pada 25 Ogos 2004 di Kuala Lumpur. Ucaptama yang disampaikan oleh beliau adalah bertajuk "Peluang Baru, Pasaran Baru Dan Sempadan Baru Dalam Perbankan Dan Kewangan Islam" yang mengatakan bahawa keteguhan dan kestabilan sistem kewangan Islam adalah dijamin menerusi rangka kerja pengawalseliaan yang kukuh, serta disokong oleh infrastruktur kewangan yang mantap dan penawaran perkhidmatan dan produk yang canggih. Oleh itu, kekuatan setiap komponen dalam sistem kewangan Islam dan jaringan hubungan pasaran dalam sistem ini akan membuka peluang-peluang baru serta memaksimumkan potensi perbankan dan kewangan Islam.

Selain itu, masalah yang dikenal pasti adalah dengan kepelbagaikan produk yang ditawarkan oleh perbankan menyebabkan pengguna berhak memilih yang terbaik bagi memberi kepuasan terhadap perkhidmatan yang di buat. Kesan kepada institusi perbankan adalah margin kadar faedah adalah kecil dan kurang berdaya saing.

KAJIAN LEPAS

Bagi bank Islam kajian terhadap margin keuntungan diperbankan Islam tiada kajian yang meluas dibuat berkaitan dengan 'Net Interest Income' dijalankan hanya beberapa orang antaranya adalah Joaquin Maudos a,b Liliana Solis iaitu berkaitan dengan pendapatan faedah bersih di bank Mexico dan beliau menggunakan idea hasil Ho dan Sauders. Mereka berdua merupakan antara pengkaji yang paling awal membuat kajian berkaitan dengan penentu kepada margin keuntungan di perbankan. Seterusnya kajian ini dikembangkan sehingga lahir ramai pengkaji yang membuat kajian yang berkaitan dengan penentu margin keuntungan. Manakala kertas kajian ini berbeza dengan sebelumnya kajian kali ini telah melakukan perubahan dengan mengambil kira aspek persaingan di antara firma-firma.. Persaingan ini diwakili oleh pembolehubah HHI yang akan memberi maklumat firma mana yang merupakan persaingan yang terkini dan juga dapat membantu firma kecil untuk meningkatkan produktiviti dan secara relatif akan meningkatkan margin. Selain itu, kajian ini juga ingin melihat kesan ke atas pendapatan faedah bersih (NII) apabila perbankan Islam memperkenalkan pembiayaan dengan pelbagai kontrak.

Perkembangan perbankan Islam di Malaysia bermula pada tahun 1983 sehingga kini. Perkembangan ini berupaya menunjukkan keberkesanan dan kecekapan industri perbankan Islam melalui jumlah aset, jumlah deposit, jumlah pembiayaan dan juga jumlah keuntungan. Seterusnya fokus perbincangan akan bertumpu kepada teori keberuntungan perbankan. Dalam bab ini juga akan menyentuh konsep-konsep perbankan Islam yang diaplikasikan oleh institusi-institusi perbankan Islam di Malaysia dan seterusnya turut membincangkan sorotan kajian-kajian lepas yang berkaitan dengan tajuk kajian ini iaitu pembiayaan dan keberuntungan perbankan Islam.

Kajian ini banyak dijalankan oleh pengkaji-pengkaji sistem perbankan konvensional, Ho dan Sauders (1981) antara pengkaji awal yang membuat kajian yang berkaitan dengan margin kadar faedah terhadap bank dengan menggunakan model mengelak risiko 'wakil jualan', lanjutan hipotesis lindung

nilai dan pendekatan utiliti yang dijangka, telah menjadi standard untuk memeriksa dan memahami penentu margin faedah bank. Model ini menganggap bahawa tahap penghindaran risiko, struktur pasaran, saiz purata transaksi bank dan varians pada kadar faedah ke atas pinjaman dan deposit penting mempengaruhi margin faedah bank. Menggunakan data ke atas 100 bank utama AS, sepanjang tempoh suku tahun 1976-1979, penulis pertamanya mudah menganggarkan regresi margin faedah bank individu terhadap beberapa pembolehubah-bank tertentu, termasuk bayaran faedah yang tersirat (IPP), kos melepas rizab yang diperlukan (OCRR), dan lalai premium, sebutan pemalar mewakili 'penyebaran tulen', tidak dijelaskan oleh ciri-ciri khusus bank. Regresi '*penyebaran tulen*' ini kemudiannya dianggarkan sebagai fungsi turun naik kadar faedah.

Ramai penyelidik kemudiannya telah cuba untuk melanjutkan, menghalusi dan amnya mengubahsuai Ho dan Saunders (1981) model untuk menangkap bank dan lain-lain pembolehubah-khusus negara. Penyelidik telah juga cuba untuk menggunakan alat analitis yang berbeza dan / atau memeluap analisis ke satu peringkat dari pendekatan asal dua langkah. Kajian juga telah spaned negara yang berbeza dan rantau di dunia, kedua-dua tunggal dan merentas desa. Sebagai contoh, Angbazo (1997), pada masa yang sama juga menggunakan bank data AS tetapi bagi tempoh yang berbeza (1989-1993), memperkenalkan risiko kredit (CR), risiko kadar faedah (IRR) dan interaksi antara risiko-risiko ini ke dalam model4. Hasil kajian menunjukkan bahawa Dipenogoro negatif yang berkaitan dengan tahap persaingan global dan struktur kos dan positif kepada turun naik pendapatan kasar dan kuasa penanda.

Selepas itu, Saunders dan Schumacher (2000) menganggarkan model yang menggunakan US dan enam negara Eropah bank data bagi tempoh 1988-1995 dan Brock dan Suarez (2000) menganggarkan selama lima bank Amerika Latin. Menariknya, manakala Saunders dan Schumacher (2000) mendapati BC dan CR menjadi ketara dan positif yang berkaitan dengan NIM, Brock dan Suarez (2000) mendapati hubungan yang signifikan tetapi negatif; perhubungan lain adalah sama. Lebih baru-baru ini, Maudos dan Guevara (2004) termasuk kos operasi sebagai penentu pendapatan faedah bersih dan anggarkan model untuk sektor perbankan utama Eropah (Jerman, Perancis, UK, Itali dan Sepanyol) sepanjang tempoh 1993-2000. Mereka juga menggantikan langkah struktur kuasa pasaran (petunjuk penumpuan pasaran) dengan langkah yang lebih langsung (Lerner indeks, IP). Hasil kajian menunjukkan bahawa IP, OC, RA, IRR, CR, PSM, OCRR dan Qm semua positif berkaitan untuk Dipenogoro; Sebaliknya, Qm dan saiz urus niaga negatif berhubung kait dengan Dipenogoro. Martinez dan Mody (2004) mengkaji kesan penyertaan asing dan tumpuan pada spread bank Amerika Latin (Argentina, Chile, Colombia, Mexico dan Peru) dan menemui kedua-dua penyebaran dan kos operasi bank-bank asing untuk menjadi lebih rendah daripada dalam negeri bank. Tambahan pula, spread bank asing yang memperoleh institusi domestik adalah lebih tinggi daripada mereka yang mula baharu. Keputusan juga menunjukkan spread dipengaruhi positif dan signifikan oleh darjah kepekatan, daripada bank-bank tempatan. Tambahan pula, spread bank asing yang memperoleh institusi domestik adalah lebih tinggi daripada mereka yang mula baharu. Keputusan juga menunjukkan spread dipengaruhi positif dan signifikan oleh darjah kepekatan.

Angbazo (1997) menerusi kajian emperikalnya menekankan terhadap institusi perbankan mempunyai risiko pinjaman dan risiko kadar faedah mempunyai margin kadar faedah yang besar. Beliau menyokong model yang di ilhamkan oleh Ho dan Saunders (1981) dan juga Allen (1981) yang menyatakan bahawa margin kadar faedah berfungsi kepada risiko kadar faedah dan faktor institusi perbankan dalam memberi kesan ke atas harga produk perbankan, termasuklah pembayaran faedah dan kos melepas. Menurut beliau, keanjalan silang (*cross elasticity*) wujud antara aset dan liabiliti dalam memberi kesan keatas margin kadar faedah.

Hassan Hamadi (2012) dalam kajian menyatakan bahawa dalam mengkaji penentu kepada margin kadar faedah bank di negara Lebonan terdiri daripada beberapa sektor pemboleh ubah iaitu spesifik bank, spesifik industri, polisi manetari, dan makroekonomi dari tahun 1996 sehingga 2009. Kajian emperikal mendapati bahawa margin kadar faedah memberi impak yang berbeza bagi di pasaran domestik dan asing. Melalui kajian berikut, saiz, keciran, keciran ,modal dan risiko kredit mempunyai impak yang negatif ke atas margin kadar faedah. Manakala bagi pertumbuhan deposit, pembiayaan, kadar inflasi, kadar diskau bank pusat dan pelaburan domestik mempunyai kesan yang positif terhadap margin kadar faedah. Bagi bank asing pula, didapati bahawa saiz, keciran,modal, dan risiko kredit tidak menunjukkan kesan yang singnifikan terhadap margin kadar faedah.

German Lopez-Espinosa , Antonio Moreno Fernando Perez de Gracia (2011) menghuraikan berkaitan dengan penentu kepada margin kadar faedah dengan melihat kepada pemboleh ubah makroekonomi di negara membangun. Kajian ini semula mengkaji penentu Margin Faedah Bersih (NIM) dalam industri perbankan ekonomi di 15 buah negara maju dan negara membangun. Ia membentangkan tiga sumbangan utama berkenaan dengan kajian sebelum ini iaitu yang pertama, menganalisis penentu NIM yang membawa kepada krisis kewangan 2008, kedua, menyumbang

peranan piawaian perakaunan yang berbeza di seluruh negara, ketiga,dengan menggunakan pelbagai cara metodologi anggaran kelompok yang mengawal bagi pergantungan keratan rentas dan siri masa dalam pembolehubah makroekonomi dan perbankan. Didapati bahawa pengenalan Antarabangsa Piawaian Laporan Kewangan (IFRSs) menyumbang untuk mengurangkan variasi yang tidak dapat dijelaskan oleh pembolehubah perakaunan standard.Turun naik kadar faedah didapati secara positif dan berkait rapat dinamik, manakala risiko inflasi sering didapati sebagai pemandu yang berkaitan NIM merentasi perbezaan negara.

Zuzana Funga,Tigran Poghosyan (2011) kajian ini menganalisis penentu margin faedah di negara Russia dalam sektor perbankan dengan penekanan khusus pada pemilikan bank struktur. Menggunakan unik peringkat bank data yang meliputi di seluruh sektor perbankan Rusia bagi tempoh 1999-2007, hasil kajian mendapati bahawa kesan beberapa penentu yang biasa digunakan seperti pasaran struktur, risiko kredit, risiko kecairan dan saiz operasi berbeza seluruh negeri yang dikuasai, domestik dan swasta dan milik asing bank. Pada masa yang sama, pengaruh kos operasi dan penghindaran risiko adalah homogen di seluruh kumpulan pemilikan. Keputusan keseluruhan mencadangkan bahawa bentuk pemilikan bank perlu dipertimbangkan apabila menganalisis penentu margin kadar faedah.

Jane-Raung Lina, Huimin Chunga, Ming-Hsiang Hsieha, Soushan Wub (2011) Model regresi satu pensuisan endogen bekerja untuk belajar, ini mengkategorikan bank ke dalam rejim darjah tinggi dan rendah kepelbagaian, dengan keputusan kami menunjukkan bahawa margin faedah bersih boleh kurang sensitif kepada turun naik dalam faktor-faktor risiko bank untuk bank-bank yang berfungsi pelbagai berbanding dengan lebih bank khusus. Pula, ini membayangkan bahawa dengan mempelbagaikan sumber pendapatan mereka, bank-bank ini boleh mengurangkan kejutan kepada margin faedah bersih yang timbul daripada risiko idiosinkratik. Keputusan kami menunjukkan bahawa penemuan terlebih dahulu boleh tahan apabila bank-bank terletak dalam rejim dengan tahap yang rendah kepelbagaian.

Terdapat banyak kajian empirikal dijalankan untuk mengenal pasti faktor penentu margin faedah bersih, untuk kumpulan negara-negara, serta bagi ekonomi tertentu; untuk bank-bank individu atau data agregat di peringkat sistemik. Keputusan yang berbeza adalah diperolehi daripada kajian yang dilakukan dalam beberapa kes yang bercanggah mengenai hubungan margin faedah bersih dengan faktor-faktor yang berbeza bahawa kesan itu. Beberapa faktor penentu margin faedah yang mempunyai hasil daripada analisis ekonometrik adalah seperti berikut:

Permodalan Demirguc -Kunt dan Huizinga (1998), Saunders dan Schumacher (2000), et al Afanasieff. (2002), Liebeg dan Schwaiger (2006), telah mendapati hubungan yang positif antara margin faedah bersih dan permodalan bank. Tetapi di sisi lain, Brock dan Franken (2002) telah mendapati korelasi negatif di kalangan pembolehubah ini, memberi penjelasan bahawa modal bank cenderung untuk menjadi lebih konservatif dalam membuat pinjaman (mengakibatkan margin yang lebih rendah) sebagai ekuiti pemegang saham lebih berisiko. Sementara kurang modal bank adalah lebih digalakkan untuk mengambil risiko (menyebabkan dalam margin yang lebih tinggi) untuk menyediakan lebih banyak keuntungan. Perbelanjaan operasi - Ia adalah dianggap yang lebih tinggi kos operasi, lebih tinggi margin bahawa bank-bank yang dinyatakan untuk meliputi kos ini. Walaupun tanpa kuasa pasaran dan apa jua jenis risiko, bank-bank perlu margin positif untuk menampung sekurang-kurangnya operasi kos. Liebeg dan Schwaiger (2006), Estrada et.al (2006), Naceur (2003), Affanasieff et al (2002), Maudos dan Fernández de Guevara (2004) telah membuat kesimpulan dalam hubungan yang positif antara kepentingan margin dan perbelanjaan operasi. Bahagian pasaran deposit dan pinjaman - kajian yang berbeza telah membawa kepada hasil yang pelbagai. Jika hubungan keputusan yang positif, ia bermakna bahawa sebuah bank dengan bahagian pasaran deposit besar, mempunyai kuasa yang lebih oleh itu ia mungkin mengenakan margin yang lebih tinggi. Pekali negatif menunjukkan kecekapan penggunaan skala ekonomi, dengan memindahkan beberapa keuntungan kepada pelanggan bank, dalam bentuk yang mana lebih rendah margin.

Risiko kredit - pinjaman tidak berbayar adalah ukuran risiko kredit. Oleh itu, semakin tinggi tahap pinjaman tidak berbayar, yang lebih tinggi risiko kredit dan akibatnya yang lebih tinggi akan menjadi margin faedah sebagai bank bertujuan untuk menampung kerugian dari jenis-jenis pinjaman oleh lulus kos tambahan kepada pelanggan melalui faedah yang lebih tinggi kadar bagi pinjaman atau kadar yang lebih rendah bagi deposit, atau gabungan kedua-duanya. Maudos dan Fernández de Guevara (2004), Brock dan Franken (2002) dan Demirguc-Kunt dan Huizinga (1998) telah membuat kesimpulan hubungan yang positif margin faedah dengan risiko kredit. Daripada kajian yang dicapai di beberapa negara Amerika Latin telah menyebabkan hubungan negatif di antara dua pembolehubah (Brock dan Rojas-Suárez 2000). Ini boleh dijelaskan dengan penurunan kadar faedah pinjaman atau melalui kenaikan kadar faedah deposit. Yang penurunan kadar faedah pinjaman boleh diikuti oleh bank itu, walau apa pun tahap pinjaman tidak berbayar yang tinggi, mereka berisiko pendapatan mereka

dengan mensasarkan peningkatan pasaran saham. Di pihak yang lain, peningkatan kadar faedah deposit datang disebabkan oleh peningkatan pinjaman tidak berbayar, di peringkat industri. Pendapatan bukan faedah - biasanya mempunyai kesan negatif kepada kepentingan margins.

Bank cenderung untuk menurunkan margin jika mereka membayar pampasan kepada pendapatan faedah yang lebih rendah oleh suruhanjaya yang lebih tinggi atau bukan faedah pendapatan. Tidak dinyatakan dua jenis hubungan antara kedua- pembolehubah dalam kesusasteraan. Dalam pasaran perbankan yang berdaya saing tinggi, di mana bank-bank tidak boleh mempunyai kesan yang lengkap, pendapatan komisen dijangka akan berfungsi sebagai pengganti pendapatan faedah. Dalam kes ini, hubungan antara margin faedah bersih dan pendapatan komisen bersih akan menjadi satu negatif. Jika bank menikmati kuasa pasaran tertentu (disebabkan pengkhususan dalam produk dan perkhidmatan khas), mereka boleh mempengaruhi penentuan kadar faedah menyebabkan dalam kes ini suruhanjaya itu dan pendapatan faedah menjadi pelengkap antara satu sama lain dan korelasi menjadi satu positif (Estrada et al 2006).

Mark G. Lijesen(2003) Indeks Herfindahl-Hirschman (HHI) adalah ukuran kepekatan yang terkenal, yang kedua-duanya secara meluasdigunakan dan dikritik hebat. Kepincangan utama daripada HHI adalah sensitiviti bagi pasaran yang berkaitandefinisi, dari segi kedua-dua sempadan geografi dan dalam segi kehomogenan produk. Dalam kertas ini kamimembangunkan versi larasan yang HHI bahawa akaun bagi menggantikan rapat. Kami menguji HHI diselaraskanempirik bagi penerbangan awam, menggunakan data tambang kapal terbang. Keputusan kami mencadangkan bahawa indeks larasan menjana lebih baik keputusan daripada penunjuk tradisional.

METHODOLOGI

Kajian lepas mendapati bahawa margin kadar faedah amat singnifikan dapat mempengaruhi operasi perbankan. Hal ini dapat dilihat melalui prestasi sistem perbankan yang mengukur tahap keuntungannya telah meningkat dari semasa-kesemasa. Dalam bahagian ini akan dibincangkan berkaitan dengan pembentukan modal dan seterusnya sumber serta penjelasan data yang diperolehi. Selain itu, pembentukkan model kajian adalah berdasarkan model asal kajian yang telah di buat oleh Ho dan Saunders (1981) dan Saunders dan Shuacher (2000) manakala pembentukkan sumber hasil kajian daripada Hasan Hamadi (2012) bagi melihat kesan terhadap pendapatan faedah bersih di perbankan islam.

Sumber-sumber utama pembentukkan model ini berdasarkan kajian lepas iaitu hasil pembentukan model Ho dan Saunders (1981). Untuk membentuk model ini, maka kajian telah memfokuskan kepada perspektif makroekonomi, bank spesifik, dan lain-lain lagi. Hal ini mempengaruhi pendapatan faedah bersih :

- I. Dasar makro
- II. Saiz pasaran (persaingan antara bank)

$$NI = (a+b) = \frac{\alpha}{\beta} + \frac{1}{2} R R\sigma_1^2 Q \quad (1)$$

$$\text{Persamaan pertama : } S = (a+b) = \frac{\alpha}{\beta}$$

Berdasarkan persamaan (1) ia mewakili NI pendapatan kadar feedah, a deposit dan b pinjaman. Komponen pertama mengukur $\frac{\alpha}{\beta}$ sebagai struktur pasaran yang mewakili α nisbah pintasan dan β nisbah kecerunan. Bank berhubung relatif dengan fungsi keanjalan permintaan dan penawaran dalam pasaran yang aktif.

$$\text{Komponen kedua: } \frac{1}{2} R R\sigma_1^2 Q \quad (2)$$

Persamaan ini melihat penyesuaian terhadap risiko tahap pertama dan kebergantungannya kepada tiga faktor iaitu R pengelak risiko, σ_1^2 kemeruapan kadar faedah Q saiz bank. Dalam komponen kedua ini, wujud andaian cateris paribus, ketinggian pengelak risiko, saiz bank yang besar dan perbezaan besar kadar faedah yang memberi kesan keatas pendapatan faedah bersih.

Terdapat kelpelbagai kaedah untuk menganalisis margin faedah, dan analisis perakaunan adalah salah datu daripada kaedah tersebut, pertamanya dibangunkan dari Hanson dan Rocha (1986). Mempertimbangkan untung rugi pendapatan, yang berikut merupakan persamaan diperolehi:

$$NI = NII - (OE - NNII - NEI) - LLP T \quad (3)$$

di mana, NI (Pendapatan Bersih) mewakili hasil bersih bank (selepas cukai), nii berdiri untuk Pendapatan Faedah Bersih, OE sepadan dengan Perbelanjaan Operasi, NNII mewakili Bukan Pendapatan Faedah Bersih, NEI bermaksud Pendapatan Luar Biasa yang bersih, LL P mewakili

Peruntukan Kerugian pinjaman dan T berdiri untuk Cukai. Jika kita membuat penyusunan semula persamaan (1) dan ekspres mereka sebagai peratusan terhadap jumlah aset (TA), maka dapat dilihat item yang kebanyakannya memberi kesan kepada penentuan Faedah Bersih Margin (NIM), yang di sini dikira sebagai pendapatan faedah bersih kepada jumlah aset.

$$NIM = \frac{(OE - NNII - NEI)}{TA} + \frac{LLP}{TA} + \frac{T}{TA} + \frac{NI}{TA} \quad (4)$$

Persamaan (2) jelas menunjukkan bahawa untuk analisis perakaunan, margin faedah bersih kesan daripada operasi perbelanjaan yang tidak dilindungi daripada pendapatan lain (bukan faedah pendapatan), tahap peruntukan perbelanjaan bahawa bank menganggarkan untuk portfolio kredit, cukai yang dibayar kepada organ-organ cukai dan keuntungan datar yang mereka berikan daripada beroperasi dalam pasaran.

Dalam menghuraikan penentu kepada pendapatan faedah bersih dalam perbankan Islam antara pembolehubah yang digunakan adalah saiz bank bagi melihat kesan bilangan firma kepada keuntungan yang diperolehi. Bilangan firma perbankan di Malaysia sepanjang hari mengalami pertambahan menyebabkan firma-firma yang sudah kukuh tidak mengalami masalah dalam menentukan kadar faedah. Namun bagi firma-firma yang baru hendak bertapak dalam industri perbankan, mereka harus meletakkan kadar faedah yang tinggi bagi memberi pulangan yang tinggi terhadap pelaburan yang diberikan kepada pengguna. Hal ini menyebabkan kajian ini dijalankan bagi melihat kesan saiz firma terhadap keberuntungan kepada firma.

Berdasarkan persamaan (4), oleh itu, pembentukan model emperikal dapat diandaikan seperti berikut:

Pendapatan faedah bersih (NII) = F (saiz bank, risiko kecairan, modal, peruntukan hutang lapuk, pertumbuhan petumbuhan deposit dalam negara risiko kredit). Seterusnya berdasarkan penjelasan pembentukan model di atas, maka dapat diterbitkan persamaan (5), seperti berikut:

$$NII = \beta_0 + \beta_1 SAIZ + \beta_2 LIQ + \beta_3 CAP + \beta_4 LLP + \beta_5 CI + \beta_6 DEP + \beta_7 GDP + \varepsilon \quad (5)$$

Indeks Herfindahl juga dikenali sebagai Indeks Herfindahl-Hirschman, atau HHI adalah ukuran saiz firma berhubung dengan industri dan penunjuk jumlah persaingan antara mereka. Dinamakan selepas ekonomi Orris C. Herfindahl dan Albert O. Hirschman, ia adalah satu konsep ekonomi yang digunakan secara meluas dalam undang-undang persaingan, antitrust dan juga pengurusan teknologi. Ia ditakrifkan sebagai jumlah kuasa dua saham pasaran 50 firma terbesar (atau dijumlahkan ke atas semua firma jika terdapat kurang daripada 50) dalam industri, di mana saham pasaran telah dinyatakan sebagai pecahan. Hasilnya adalah berkadar dengan bahagian pasaran purata yang diwajarkan mengikut bahagian pasaran. Oleh itu, ia boleh berjulat dari 0 hingga 1,0, bergerak dari sebilangan besar firma yang sangat kecil untuk pengeluar monopoli tunggal. Kenaikan dalam indeks Herfindahl secara amnya menunjukkan penurunan dalam persaingan dan peningkatan kuasa pasaran, manakala penurunan menunjukkan sebaliknya.

Manfaat utama indeks Herfindahl dalam hubungan kepada langkah-langkah seperti nisbah kepekatan adalah bahawa ia memberikan lebih berat kepada firma yang lebih besar. Formula bagi herfindal indek adalah seperti berikut:

$$H = \sum_{i=1}^N S_i^2$$

di mana bahagian pasaran yang kukuh di pasaran, dan bilangan firma. Oleh itu, dalam pasaran dengan dua firma yang masing-masing mempunyai pasaran saham 50 peratus, indeks Herfindahl sama. Indeks Herfindahl () antara dari satu, di mana bilangan firma dalam pasaran. Setara, jika peratus digunakan sebagai nombor bulat, bukan, indeks boleh berkisar sehingga, atau.

Satu indeks HHI di bawah 0,01 (atau 100) menunjukkan indeks yang sangat kompetitif.

Satu indeks HHI di bawah 0,15 (atau 1,500) menunjukkan indeks unconcentrated.

Satu indeks HHI antara 0,15 hingga 0,25 (atau 1,500 ke 2,500) menunjukkan kepekatan sederhana.

Satu indeks HHI atas 0,25 (melebihi 2,500) menunjukkan kepekatan yang tinggi.

Indeks kecil menunjukkan industri yang berdaya saing dengan tiada pemain dominan. Jika semua firma mempunyai bahagian yang sama salingan indeks menunjukkan bilangan firma-firma dalam industri. Apabila firma mempunyai saham yang tidak sama rata, salingan indeks menunjukkan bilangan firma-firma dalam industri "setara". Menggunakan kes 2, kami mendapat bahawa struktur pasaran adalah bersamaan dengan mempunyai 1,55521 firma saiz yang sama. Terdapat juga indeks Herfindahl ternormal. Manakala julat indeks Herfindahl daripada 1 / N kepada satu, indeks Herfindahl yang ternormal antara 0-1. Dikira seperti berikut:

$$H^* = \frac{H - 1/N}{1 - 1/N}$$

di mana sekali lagi, N ialah bilangan firma dalam pasaran, dan H adalah Indeks Herfindahl biasa, seperti di atas.

ANALISIS KEPUTUSAN KAJIAN

Kajian ini berdasarkan data panel yang semakin dikenali di dalam analisis ekonomi dan kewangan. Data panel atau ‘pool’ adalah data yang bercirikan gabungan siri masa dan keratan rentas. Ia megandaikan terdapat ciri-ciri individu dan heterogenus bagi setiap firma dalam membuat keputusan. Sifat heterogenus ini diambil kira secara eksplisit dengan pembolehubah atau data yang lebih spesifik. Data ini lebih informatif, lebih luas, kurang masalah kolineariti, lebih darjah kebebasan dan lebih effisien (Cheng 2003).

Bahagian ini menghuraikan keputusan penganggaran daripada model yang telah dibentuk dalam bajagian sebelumnya. Secara ringkasnya bahagian ini dimulakan dengan mengkaji analisis diskriptif bagi setiap pemboleh ubah yang digunakan bertujuan mengkaji hubungan bivariat di kalangan pembolehubah. Jadual 4.1 menerangkan secara ringkas hasil analisis statistik diskriptif bagi pembolehubah kajian yang mengukur pendapatan faedah bersih bank perbankan Islam di Malaysia bagi tahun 2005 sehingga 2010.

JADUAL 4.1 Analisis Diskriptif Bagi Pembolehubah Kajian

Pembolehubah	Min	Median	Sisihan Piawai	Kepencongan	Kurtosis	Jarquebera
NII	0.003152	0.002262	0.004411	4.199075	24.35475	1579.663 (0.000000)
CAP	3.685714	0.012334	14.75724	7.565068	61.55316	10972.18 (0.000000)
CI	4.380644	4.287615	3.285937	1.225714	7.254999	72.34356 (0.000000)
DEP	46.24000	31.25706	73.62608	3.787708	19.38136	977.2075 (0.000000)
GDP	4.643333	5.590000	2.970467	-1.503028	3.711045	28.62587 0.000001
HHI	44.90632	44.78313	8.265257	-0.451464	5.558999	22.09126 (0.000016)
LIQ	7625731.	65.65369	25444120	4.392281	21.05707	1209.679 (2.104064)
LLP	1.343504	0.777529	2.104064	4.813916	31.18139	2660.658 (0.000000)
TL	11910585	4925334	24921812	4.189146	19.81398	1058.717 (0.000000)

Nota : angka dalam kurungan gab di dalam pada ini p

KEPUTUSAN

Jadual 4.1 menunjukkan analisis diskriptif bagi lapan pemboleubah yang digunakan untuk mengukur pendapatan faedah bersih. Terdapat 12 buah bank Islam di Malaysia bagi tempoh 2005 sehingga 2003. Berdasarkan analisis ini, didapati min dan median bagi pendapatan faedah bersih (NII) masing-masing adalah 0.003152 peratus dan 0.002262 peratus. Ini menunjukkan secara purata bank di dalam sampel

kajian memperuntukkan 0.003 peratus margin kadar faedah (NIM) dari keseluruhan purata aset perolehan³.

Risiko kredit (CI) pula menunjukkan kadar purata 4.380 peratus manakala mediannya pula berada pada kadar 4.28 peratus. Seterusnya nisbah modal (CAP) menunjukkan kadar purata 3.68 peratus manakala median menunjukkan nilai 0.01 peratus manakala bagi sisihan piawaian bernilai 14.7 peratus. (TL) merupakan jumlah pembiayaan bank islam mempunyai kadar purata sebanyak 119 peratus, manakala bagi median pula adalah sebanyak 495 peratus, menunjukkan peratusan yang menunjukkan perkembangan dalam transaksi melibatkan perbankan islam memberi impak yang positif. Risiko kecairan (LIQ) pula menunjukkan kadar purata 725 peratus manakala mediannya pula berada pada kadar 65.5 peratus. Analisis seterusnya adalah (HHI) herfindal indek yang digunakan untuk mengukur tahap persaingan antara firma perbankan islam di Malaysia.

Seterusnya adalah (LLP) iaitu peruntukan kerugian pinjaman menunjukkan kadar purata sebanyak 1.34 peratus manakala mediannya adalah 0.77 peratus. Bagi mengenal pasti taburan data di dalam sampel, kajian ini menggunakan beberapa teknik ujian seperti ujian Kepencongan, Kurtosis, Jarque Bera serta Min dan Median. Sekiranya sempel taburan normal, maka nilai kepencongan akan cenderung ke arah sifar, nilai kurtosis pula cenderung ke arah nilai tiga, nilai Jarque Bera pula tidak signifikan manakala nilai min dan median pula hampir sama. Data yang bertaburan normal akan menjadikan kaedah panganggar kuasa dua terkecil lazim (OLS) menjadi efisyen, tidak bais dan kosisten (Gujarati).

Kesimpulannya, berdasarkan data yang tidak bertaburan normal serta dengan andaian sifat-sifat pembolehubah dan heterogenus bank di dalam membuat keputusan, maka dalam hak ini kaedah penganggaran Kuasa Dua Terkecil Umum (GLS) akan memberikan hasil penganggaran yang lebih baik.

PENGANGGARAN MODEL RENGRESI DATA PANEL

JADUAL 4.2 Keputusan Panganggaran Model Data Panel Melalui Kaedah Kuasa Dua Terkecil Umum (GLS) Dengan Kesan Biasa, Tetap, Rawak

Pembolehubah	Kesan Biasa	Kesan Tetap	Kesan Rawak
Pintasan	0.04444 (0.016)	-0.0108 (0.00957)	-0.004064 (0.0053)
CAP	-2.54E-05 (3.65E-05)	6.25E-05 (5.92E-05)	2.50E-05 (4.20E-05)
CI	0.0001 (0.0001)	9.44E-05 (0.0001)	3.45E-05 (0.000169)
DEP	7.664E-07 (6.11E-06)	4.58E-06 (7.91E-06)	1.00E-06 (6.93E-06)
GDP	-6.09E-05 (0.0001)	-1.12E-05 (0.000182)	7.10E-06 (0.000178)
HHI	0.000434 (0.000104)	0.000311 (0.0002)	0.000177 (0.000124)
LLP	-0.0005 (0.0002)*	-0.000562 (0.000276)*	-0.000652 (0.000249)*
TL	-8.55E-11 (9.90E-11)	-6.27E-11 (1.35E-10)	-1.06E-10 (1.08E-10)
LIQ	9.52E-11 (8.53E-11)*	9.58E-11 (1.05E-10)*	-1.40E-10 (9.07E-11)*
TA	-0.0060 (0.0020)	-	-
R square	0.3749	0.3974	0.2608
R ² terselaras	0.2842	0.17772	0.16669

³ Perbezaan di antara Pendapatan faedah dengan perbelanjaan faedah Ho dan Sauders (1981)

F-statistik	4.1325	1.8049	2.7788
Prob (F-statistik)	0.0003	0.0476	0.0106
Durbin-watson stat	2.3607	2.5006	2.2789

Nota : Angka di dalam kurungan adalah nilai ralat piawai

*** Aras Keertian 1%

** Aras keertian 5%

* Aras keertian 10%

Bahagian ini menerangkan keputusan panganggar bagi Kuasa Dua Terkecil Umum (GLS) berdasarkan kaedah analisis data panel menerusi kesan biasa (Common Effect), kesan tetap (Fixed Effect), dan juga kesan rawak (Random Effect) bagi tujuan mengambilkira ciri-ciri pembolehubah di kalangan sampel. Keputusan menunjukkan menunjukkan hasil daripada panganggar seperti berikut :

- i. Penganggar model manguji kesingnifikan pendapatan faedah bersih (pemboleubah bersandar) terhadap tujuh pembolehubah tidak bersandar iaitu CAP, CI, HHI, LLP, TL, DEP, GDP (rujuk jadual 4.2)

Jadual 4.2 menunjukkan keputusan panganggaran model data penel melalui kuasa dua terkecil umum dengan kesan biasa sahaja dihuraikan. Untuk panganggaran model ini, ia mengambil kira ketujuh-tujuh pembolehubah bebas tersebut. Tujuan kajian ini dijalankan bagi menentukan peningkatan ataupun penurunan pendapatan faedah bersih (pembolehubah bersandar). Manakala kajian ini juga menggunakan data herfindal yang dikira dengan mengambil jumlah pambiayaan di bank-bank Islam.

Tujuan data pambiayaan digunakan adalah kerana untuk melihat persaingan di kalangan bank-bank islam di malaysia. Melalui kajian yang dijalankan hasil pengujian dengan menggunakan (GLS) herfindal indek jelas merupakan penentu peningkatan pendapatan faedah bersih bank.

Berdasarkan Jadual 4.2, hal ini dapat dijelaskan bahawa R^2 terselaras iaitu (0.2842) bagi kesan kesan biasa yang menjelaskan bukti bahawa perubahan dalam pembolehubah bersandar dapat diterangkan oleh perubahan dalam pembolehubah.

Petunjuk HHI, LLP dan TA menunjukkan koefisien yang positif bagi ketiga-tiga kesan panganggaran model ini iaitu pada (0.0040), (0.0182) dan (0.0017) pada aras keertian sepuluh paratus apabila diuji. Berdasarkan objektif awal kajian iaitu untuk melihat bilangan bank islam di malaysia meningkatkan persaingan di antara firma-firma perbankan. Secara relatif keuntungan pendapatan faedah bersih bank juga akan menunrun kerana pengguna yang menentukan dan menetapkan permintaan terhadap perkidmatan bank.

Seterusnya kajian juga dijalankan bagi melihat kepelbagaiaan produk pambiayaan islam juga dapat meningkatkan keuntungan sesebuah bank. Hal ini dapat dijelaskan melalui hasil kajian penganggaran GLS terhadap jumlah aset yang di mana saban tahun mengalami peningkatan.

Secara keseluruhannya, analisis kajian ini mendapat bahawa ciri-ciri (saiz bank, herfindal indek dan juga peruntukan kerugian pinjaman) dan faktor ekonomi secara singnifikan mempengaruhi peningkatan margin kadar faedah dan keuntungan bank. Manakala pembolehubah markoekonomi adalah kosisten dan memberikan kesan yang positif dalam pengurangan margin kadar faedah.

Berdasarkan kepada keputusan di atas, terdapat beberapa implikasi dasar yang dapat dilaksanakan seperti, kajian mendapat bahawa pertumbuhan ekonomi Malaysia memberi kesan positif kepada kenaikan di dalam keuntungan bank. Jika kerajaan dapat mengekalkan pertumbuhan ekonomi pada tahap yang memuaskan maka ia dapat mengekalkan dan memantapkan keuntungan bank islam di Malaysia. Oleh itu jelaslah bahawa pertumbuhan ekonomi dapat mengurangkan risiko ke atas bank.

Selain itu, margin keuntungan yang terus mengecil disebabkan oleh persaingan hebat dalam aktiviti pemberian pinjaman bank yang mana memberi tekanan ke atas kadar faedah pinjaman berbanding pulangan ke atas deposit yang stabil. Apabila hal ini berterusan impak kepada margin kadar faedah yang semakin mengecil, maka keberuntungan sistem urusan bank menyebabkan bergantung kepada peningkatan produktiviti.

Selanjutnya kajian ini juga dapat menyatakan bahawa pembolehubah itu sendiri memberi kesan besar ke atas peningkatan atau penurunan dalam margin kadar fedah. Oleh itu, terdapat beberapa strategik yang dapat dilakukan oleh institusi perbankan untuk mengurangkan atau mengelakkan tingkat risiko kadar faedah. Bank harus mempertingkatkan kos, risiko, dan tingkat kepakaran yang diperlukan untuk melaksanakan strategi tersebut. Kebolehan dalam mengawal risiko kadar faedah memerlukan kefahaman yang jelas berkaitan risiko dan kepekatan perolehan dan model bank kepada perubahan kadar faedah.

RUJUKAN

- Affin Bank. 2004 – 2006. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Affin Islamic Bank. 2007 -2008. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Allen, L 1988. The Determinants Of Bank Interest Margin : A Note. *Journal Of Islamic And Quantitative Analysis* .23: 231 – 235.
- Ambank Berhad. 2004 -2006. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Am Islamic Bank Berhad. 2007 – 2010. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Alliance Bank Berhad. 2004-2006. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Alliance Islamic Bank Berhad. 2007-2010.Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Bank Islam Malaysia. 2004-2010. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Bank Muamalat Malaysia Berhad. 2004-2010. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Cimb Islamic Bank Berhad. 2007-2010. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Southern Bank Berhad. 2004-2006. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Eon Bank Berhad. 2004-2006. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Eoncap Islamic Bank Berhad. 2007-2010. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Hong Leong Bank Berhad. 2004-2006. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Hong Leong Bank Islamic Berhad. 2007-2010. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Hsbc Malaysia Berhad. 2004-1006. Laporan Tahunan.Kuala Lumpur.
- Maybank Berhad. 2004-2006. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Maybank Islamic Berhad. 2007-2010. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Public Bank Berhad. 2004-2006. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Public Islamic Bank Berhad. 2008-2010. Laporan Tahunan . Kuala Lumpur.
- Rhb Islamic Bank Berhad. 2006-2010.Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Rhb Bank Berhad. 2004-2995. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Citibank Berhad. 2004-2010. Laporan Tahunan. Kuala Lumpur.
- Demiguc-Kunt, A And Huizinga, H, 1998 Determinant Of Commercial Bank Interest Margin And Profitability: Some International Evidence. Unpublished Manuscript. The World Bank. Pp. 1-38.
- Sauders, A And Shumacher, L 2000. The Determinants Of Bank Interest Rate Margins: An International Study. *Journal Of Internasional Money And Finance* 19: 813-832.
- Anouar Hassouné. Islamic Banks' Profitability In An Interest Rate Cycle. *International Journal Of Islamic Financial Services*. Vol.(4), No.2.
- Fadzlan Sufian, Muzafar Shah Habibullah (2010). Does Economic Freedom Fosters Banks' Performance? Panel Evidence From Malaysia. *Journal Of Contemporary Accounting & Economics* Vol (6) Pp 77–91.
- Zuzana Funga ,Tigran Poghosyan (2011) Determinants Of Bank Interest Margins In Russia: Does Bank Ownership Matter? *Economic Systems* Vol (35) Pp 481–495.
- Jane-Raung Lina, Huimin Chunga, Ming-Hsiang Hsieha, Soushan Wub. (2012) The Determinants Of Interest Margins And Their Effect On Bank Diversification: Evidence From Asian Banks. *Journal Of Financial Stability* Vol (8) Pp 96–106.
- Fotios Pasiouras A,B, Kyriaki Kosmidou (2007) .Factors Influencing The Profitability Of Domestic And Foreign Commercial Banks In The European Union. *Research In International Business And Finance* Vol(21) 222–237.
- Kit Pong Wong.(1997). On The Determinants Of Bank Interest Margins Under Credit And Interest Rate Risk. *Journal Of Banking And Finance*. Vol (21) Pp 251-271.
- Anthony Saunders1, Liliana Schumacher. (2000) The Determinants Of Bank Interest Rate Margins: An International Study. *Journal Of International Money And Finance* .Vol(19) Pp 813–832.
- Sophie Claeys A,* , Rudi Vander Vennet. (2008) Determinants Of Bank Interest Margins In Central And Eastern Europe: A Comparison With The West. *Economic Systems* Vol(32) Pp 197–216.
- Dr Sudin Haron & Norafifah Ahmad The Effects Of Conventional Interest Rates And Rate Of Profit On Funds Deposited With Islamic Banking System In Malaysia. *International Journal Of Islamic Financial Services* Vol. 1 No.4.
- Santiago Carbo Valverde , Francisco Rodriguez Fernandez (2007) The Determinants Of Bank Margins In European Banking. *Journal Of Banking & Finance* 31 Pp 2043–2063.

LAMPIRAN

Dependent Variable: NII
 Method: Panel Least Squares
 Date: 05/06/12 Time: 14:34
 Sample: 2005 2010
 Periods included: 6
 Cross-sections included: 12
 Total panel (balanced) observations: 72

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.044486	0.016606	2.678986	0.0094
CAP	2.54E-05	3.65E-05	0.697289	0.4882
CI	0.000128	0.000152	0.837472	0.4055
DEP	7.66E-07	6.11E-06	0.125315	0.9007
GDP	-6.09E-05	0.000166	-0.366725	0.7151
HHI	0.000434	0.000132	3.284798	0.0017
LIQ	9.52E-11	8.24E-11	1.155438	0.2523
LLP	-0.000549	0.000226	-2.426769	0.0182
TA	-0.006067	0.002029	-2.990008	0.0040
TL	-8.55E-11	9.38E-11	-0.911346	0.3656
R-squared	0.374957	Mean dependent var	0.003152	
Adjusted R-squared	0.284225	S.D. dependent var	0.004411	
S.E. of regression	0.003732	Akaike info criterion	-8.215698	
Sum squared resid	0.000863	Schwarz criterion	-7.899494	
Log likelihood	305.7651	Hannan-Quinn criter.	-8.089816	
F-statistic	4.132569	Durbin-Watson stat	2.360753	
Prob(F-statistic)	0.000334			